

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népkezőségi lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 88.
(Dos. No. 934/1938)

Dr. VARNAY ELEMÉR
felné szerkesztő

Csepp víz a tengerben

Nem lehet többé eltitkolni, hogy Anglia széles körében egyre nagyobb a nyugtalanság az általános angol hadvezetés, de főként a szárazföldi hadműveletek miatt, — írta a napokban Liddle Hart kapitány, a „Daily Mail” katonai tudósítója. — Több képviselőnek az alsóházban legutóbb tet. bírázó megjegyzése csak nagyon enyhé formában tükrözte vissza azt, amit ma Anglia széles rétegeiben mondanak és gondolnak. Tul'agos hosszú ideig mentegettek a kormányt azzal, hogy „nem voltunk felkészülve erre a háborúra”. Az állandó ismétlés miatt ennek a mentegetőzésnek ma már nincsen meggyőző ereje. Felvetik a kérdést, — folytatja Liddle Hart. — vajjon az állandó vereségek, amelyek két év háboru után még mindig nem érnek véget, tényleg erre a mentésképen felhozott okra vezethetők-e vissza.

Ha az angoloknak még az sem sikerült, hogy a német hadsereg egy kis részét megverjék olyan harcokban, amely — mint az északafrikai hadszíntér, — a tenger révén el van szigetelve, holott minden rendelkezésre álló anyagot erre a célra odavitték, — hogyan remélhetik az angol kormány, hogy valaha is döntően megverheti a németeket az európai kontinensen? — kérdezi Liddle Hart.

A cikkíró a továbbiakban azt követeli, hogy frissítsék fel az angol tisztikart. Angliának — állapítja meg, — ma inkább, mint valaha, jó stratégiákra van szüksége, akik a modern hadviselés módszereit könnyen elsajátíthatják.

A tisztikar felrészítése, melyet Liddle Hart ezúttal szert minden eredmény nélkül sürget, úgy látszik, az amerikai hadvezetésnek is komoly problémája. Erre vall Roosevelt elnök legújabb rendelete, melynek értelmében az idegen területeken folytatandó hadműveletekre való tekintettel Arnold tábornokot a légierő, Meneir tábornokot pedig a szárazföldi haderő parancsnokává nevezték ki, az utánpótlási ügyek irányításával pedig Sommerwell tábornokot bízták meg. Hír szerint mind a három előléptetett tiszt a fiatalabb nemzedék tagja.

„Felrészítés” tekintetében azonban az angolszász hatalmak sokkal komolyabb nehézségek előtt állanak mint egyesek gondolják. A háboru változatosan lendülettel tovább folyik. Személyi változásokkal legfeljebb a felelősség kiterjesztését érik el az angolszászok, a hadiesemények további alakulására a szerepsere aligha lesz kihatással. Jáva szigetért és Rangunért végső elkeseredéssel folyik a harc s jellemző, hogy most már London és Washington hírszolgálati sem optimista a harcok várható kimenetelével kapcsolatban. A haditudósítások sőt a hivatalos jelentések is a japánok számbeli fölényéről, folszerelésük kiválóságáról és támadásuk előbbrehaladásáról számolnak be. Az angol-amerikai közvélemény kénytelen beletörödni Jáva és Rangun elvesztésébe. Az angolszász államok hadvezetősége és közvéleménye egyáltalán nem bízik abban, hogy hathatósan be tudnának avatkozni a Távolléteken az események alakulásába. A fenygetett csodasóceáni-indiaóceáni térség egyetlen pontján sem tudnak olyan erőket felvonulni, amelyek komoly szully esnének latba és ennek első és legfontosabb oka: a hajóterhiány. Nem kétséges, hogy a legutóbbi hónapokban több angol-amerikai hajó pusztult el, mint amennyit a legnagyobb erőfeszítés árán építeni tudnak. Anglia számára már az is nehézséget okozott, hogy északafrikai hadseregét több hadosztállal megerősítse. Míg a csapatek és hadianyagok szállítása tartott, az angolok kénytelenek voltak az anyaország amugy is szükös ellátását még jobban korlátozni. Keletáziába, jelentékenyen nagyobb távolságra, jelentékenyen nagyobb hadseregeket kellene küldeni, ily vállalkozásokra sokszázezer tonna hajóterre volna szükség, amelynek igénybevételé nemcsak a brit anyaország élelmiszerellátását csökkentené le, hanem veszedelmes mértékben veszélyeztetné az angol hadi- és fgyverkezési ipar nyersanyagbehozatalát is. Az angolszász hadvezetőségnek tehát egyre nagyobb gondot okoz a hajóterhiány. A jávai vizeken elszendvedt súlyos vereség, a szövetséges hajóhad főerőinek pusztulása egyébként még akkor is lehetetlenné tenné minden vállalkozást, ha szállítóhajók megfelelő számban állnának rendelkezésre. A japán flotta fölénye ma már olyan nyomasztó a távolkeleti vizeken, hogy azzal szemben nagyobb arányú vállalkozás lehetetlennek látszik.

A már bekövetkezett és most fenyegető kudarcok megint kiváltják azokat a jelenségeket, amelyekkel már ismételtelen találkoztunk a szövetségesek részéről. A holgandiai vezető emberek az amerikaiakra panaszkodnak, akik nem küldték el Jáva védelmére a megírt és előre kifizetett hadianyagot, az amerikaiak tehetetlenségével vádolják az angolokat, akik viszont bizonyos kedvetlenség-gel nyilatkoznak az amerikaiak szerepéről. Minden újabb kudarc újabb vitákat provokál, feszültségeket kelt, amelyek komoly hatással vannak az angolszász világ köz-

véleményére.

A „felrészítésnek” — mint a fentiekből kitűnik, oly nagyarányúnak és a háboru minden területére, a fegyverkezés, anygellátás, gazdasági egyensúly, szállítási le-

hetőségek rendezésére kiterjeszkedőnek kellene lennie, hogy ehhez képest egy-két tábornok leváltása és újakkal való helyettesítése nem egyéb, mint — csepp víz a tengerben... (defensor)

A párisi környéki brit bombatámadás általános felháborodást keltett Franciaországban

A megszállt és megnevezett övezetek közvéleménye erélyesen állást foglal a brit orvítámadással szemben és a vichyi kormány megtorló intézkedéseit sürgeti. Közel félezer halott és ezernél több sebesült áldozata van az éjszakai támadásnak.

Vérjagyasztó segélykiáltások a romok alól

A párisi francia hírszolgálati ügynökség az alábbi közleményt ismerteti a Páris több városnegyede ellen kedden intézett angol légitámadással kapcsolatban:

„Az angol légierő Páris több városnegyede ellen intézett tegnap éjszakai orvítáadásának Páris lakossága körében sok áldozata van. A bombatámadás következtében körülbelül ötszáz személy, közöttük számos nő és gyermek vesztette életét. Ezerkétszáz személy megsesült, közülük egyesek súlyosan. Sok személy hajléktalanná vált, mert az orvítáadás következtében több, mint kettőszáz épület összedőlt. Páris lakosságát végtelenül felháborította a bombatámadás, mely súlyos megpróbáltatásokat okoz a polgári lakosságnak”.

A párisi lapok szerda esti kiadásai már fényképfelvételeket közölnek a rombolások színhelyéről és rendkívül élesen bíralják a brit hadvezetőség eme újabb akcióját. „Ez az éjszaka a borzalmas éjszakája volt, — írja a „Paris Soir”, — és oly szenvedéseket zúdított a város délnyugati negyedében élő munkásságra, amint eddig még nem volt része. A lakosság vérével fizetett a brit kalózkodás támadásáért”. A sajtó a közvélemény felháborodásának ad kifejezést. „A képmutatást erőszak követte!” — állapítja meg az említett lap, vastagbetűs címrásban, majd egyebek között a következőket hangoztatja: „Anglia büniös akaratából ismét patakzik a francia vér. Figyelemztetjük Churchillt, hogy ha azt hiszi, ily terrorista cselekmények révén befolyásolhatja a francia népet, akkor nagyon tévesen vélekedik a francia jellemről!”

— Mit válaszol Franciaország erre a brit támadásra? — kérdezi a „Les Nouveaux Temps”, majd így folytatja: „Volt szövetségesnek aljas és áruló tetteire eddig a francia kormány, akár Dunkerqueről, akár Mers et Kebriről vagy Uj-Kaledóniának adandó „védelmről” volt szó, csak alázatos tiltakozással válaszolt. Ma a londoni bankárok, miután minden arcvonalon óriási vereségeket szenvedtek, a legteljesebb hidegvérrel a békés francia nép ellen fordulnak és tömegmészárlást rendeznek. A mérték betelt! Franciaországnak válaszolnia kell s ez a válasz legyen gyors és erélyes!”

A megnevezett övezet rádiója minősíthetetlen támadásnak bélyegzi a Páris elleni brit légi akciót. Utal arra, hogy az angol repülők nemcsak bombákat zúdítottak a védetlen lakosságra, de röpcedulákat is ledobtak, melyek arról szólnak, hogy az argolok „segélyt hoznak”. — „Különös segítség ez!” — állapítja meg a francia rádió, majd vitába száll a brit hírközlési szolgálat ama állításával, hogy az ily akciók a Szovjet támogatását jelentik. Erről szó sem lehet: a munkásaladok, kórházban ápylt betegek kárára végrehajtott bombatámadás hadászatiilag teljesen értéktelen lépés és annál visszataszítóbb, mert éjszaka történt. Az összeomlott bérházak, üzemek, az utcákon lépten-nyomon látható bombatöredékek és az áldozatok nagy száma elrettentő bizonyítékai a brit módszerek gonoszságának! — fejezte be közleményét a megnevezett francia övezet rádiója.

A Notre Dame székesegyház épségben maradt — a sevresi porcellángyár megrongálódott

Berlinből jelenti a Rador: A Német Távírtai Iroda katonai helyről szerzett értesülés alapján az alábbiakat közli a Páris elleni brit légitámadással kapcsolatban:

Az a külföldön terjesztett hír, mely szerint a Páris elleni nagy brit légitámadás alkalmával a

Notre Dame székesegyház súlyosan megrongálódott volna — felel meg a valóságnak.

Ezzel szemben megerősítik azt a hírt, hogy a Páris közelében fekvő sevresi nagy porcellángyár megrongálódott.

Darlan tengernagy, helyettes miniszterelnök látogatása a bombatámadások színhelyén

Vichyből jelenti a Havas-OFI-ügynökség: Boulogne sur Seine és Billancourt párisi környéki helységeken szenvedtek a legutóbb a kedd esti brit légitámadás következtében.

A boulognei városvezetőség a bombázás után nyomban kitűnően felszerelt segélyállomásokat szervezett,

a sebesültek száma azonban nagy és sokan a leggon-

sosabb ápolás ellenére is meghaltak. A könnyebben

sérülteket a párisi kórházakba vitték, ahol a sebészorvosok szünet nélkül végzik a műtéteket. Szerdán reggel nyolc órakor Darlan helyettes miniszterelnök, Lehieux ipariügyi vezérigazgató, Paul Marion, a tájékoztató hivatal vezértikára, Bard tengernagy, rendőrkapitány és Magny, a Szajna-tartomány prefektusa kíséretében Boulogneba érkezett.

A mentési munkálatok lázas ütemben folytak

Ezer és ezer ember hajléktalanná vált; fedélalá juttatásukra minden intézkedés megtörtént. A bombázás következtében a boulognei gáz- és villamosvezetékek tönkrementek. Az összedőlt épületek

romjai alatt még sok a sebesült.

Vérjagyasztó segélykiáltások hangzanak el. A mentési munkálatok lázas ütemben folytak. A brit repülők röpcedulákat is ledobtak, melye-

ken többek között ez olvasható: „Gyakran jönni fogunk!”

Az első értesülések szerint Boulogneban közel négyszáz ház pusztult el, a halottak száma négyszáz, a sebesülteké hozzávetőlegesen ezer.

Clamart községben tizenkét ház dőlt össze, két ember meghalt, öten megsebesültek. Issy les Moulineux-ban husz ház pusztult el, tizenhét személy életét veszítette, sokan megsebesültek. Villejuifben tizenöt épület omlott össze a bombatámadás következtében.

Páris bombázása: az angolok kétségbeesett erőlködése — modotta De Brinon

Párisból jelentik, hogy De Brinon nagykövet, a megszállt területek főbiztosa, az újságírók előtt nyilatkozott Páris bombázásáról. Megismételte Pétaim marsall szavait, aki felháborodásának adott kifejezést. Kijelentette, hogy a leszórt rőpcedulákban az angol repülők közölték, hogy jól céloztak, mert érték ennek módját. Ezzel szemben tény az, hogy az angol repülők katonai célpontok helyett egyetlen munkásnegyedben kétszáz lakóházat romboltak össze, többszáz polgári személyt megöltek és ezer egyént megsebesítettek. Ezenkívül megromáltak egy kórház és, amely távolesett mindenféle hadicélponttól. Han-

nég ember meghalt, nyolc megsebesült. Montrougeban egy halottja, Neuillyben három könnyebb sebesültje van a támadásnak. Hogy Rueilben mi a helyzet, eddig még nem ismeretes.

Boulogneban és Billancourtban számolni lehet az áldozatok számának növekedésével, mert egy légvédelmi fedezék bejáratát a romok eltorlasztották s ezidőszent még nem tudják, mi lett a fedezékbe menekült százötven ember sorsa.

goytatta, hogy a Páris elleni bombatámadás kétségbeesett lépés az angolok részéről, aiktól Sztalin tetteket követelt. Az első ilyen angol „tettnek” francia családok estek áldozatul, akiket a bolsevisták proletár családoknak mondanak.

MIÉRT NEM BERLINT BOMBÁZZA AZ ANGOL LÉGERŐ? — KÉRDEZI A LONDONI SAJTÓ

Stockholmból jelenti a Stefani iroda: A svéd lapok kiemelik, hogy a Páris elleni angol támadást több londoni lap sem helyesli. Az angol sajtó egy része feltette a kérdést: „Ha az angol légerő olyan erős, miért Párisot és miért nem Berlint bombázza?”

Összeesküvést szerveztek de még idejében rendőrkézre kerültek a brit-szovjet titkos ügynökök Portugáliában

Lisszabomból jelenti a Rador: Angliának ama aisérlései, hogy belső felőrés segítségével más államokat használjon fel az angol célok érdekében, nem kiméliük Portugáliát sem.

Eppen úgy, mint Délamerikában és Spanyolországban, az angol aknamunka Portugáliában is Moszkva kommunista szervezeteit használja fel, hogy belsőleg meggyengítse és angol célok szolgálatába állítsa Salazar kormányát, amely szigoruan betartja semlegességét. A portugál kommunisták földalatti tevékenysége ellen megindított mozgalom keretében, vidéken számos egyént letartóztattak.

A letartóztatott személyek lakásaiban nagyszámu fegyvert és lőszert találtak.

Az angolok aláaknázó tevékenységének komolyságát bizonyítja az is, hogy ebben a tevékenységben olyan angol cégek is résztvesznek, amelyek már eddigben letelepedtek Portugáliában és amelyek eddig nem folytattak ilyen tevékenységet.

Rómából jelenti a Rador: A „Daily Express” című angol újság közli a párisi rádió híret, amely szerint Portugáliában

letartóztatták a British Shell et Vacuum

Oil Co. petróleumtársaság néhány vezetőjét,

akiket azzal gyanúsítanak, hogy kommunista elemekkel szövetségbe a Portugál állam biztonsága elleni cselekedeteket készítettek elő.

A jávai hadihelyzet miatt összehívták az ujjélandi parlamentet

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírszolgálat wellingtoni értesülése szerint Fraser ujjélandi miniszterelnök kijelentette, hogyha a jávai helyzet súlyosabbá válik, a március 19-re összehívott parlament előbb ül össze.

MADRASZT ELHAGYJA A POLGÁRI LAKOSSÁG

Bangkokból jelenti a Stefani-iroda: A delhii rádióállomás közölte, hogy

Madrasz városát a polgári lakosság elhagyja.

Hozzátette a delhii rádió, hogy Cittagong tartományt teljesen kiürítették.

Harminc támadó amerikai gépből hetet lelőttek a japánok

A japán főhadiszállás közölte, hogy azok a japán hadihajók, amelyek az Indiai-óceán felé törtek, elsüllyesztettek egy kilencszázötven tonnás brit rombolót és egy ezerkétszázötven tonnás amerikai ágyúhaszárót. A japánok nem szenvedtek veszteséget ugyancsak a császári főhadiszállás közli azt is, hogy

helyzet válságos. A japán csapatok partraszállásuk helyétől már száz kilométernyire nyomultak előre és már csak alig hetven kilométernyire vannak Batáviától.

WAWELL UTÓDA

Stockholmból jelenti a Rador: Az „Associated Press” közli, hogy Wawell tábornok, a jávai csapatok volt főparancsnoka helyébe Terpoorten tábornokot neveztek ki. A holland tábornok ugyanakkor a jávai vizeken levő szövetséges tengeri erők helyettes főparancsnoka is.

HONOLULU BOMBÁZÁSA

A Német Távirati Iroda newyorki értesülése szerint Honoluluira tegnap a kora hajnali órákban bombák hullottak.

Amantól ezer kilométernyire délre az egyik szigetcsoporthoz felelt harminc ellenséges repülőgépet leltek. A japán repülők nyomban megtámadták az ellenséget és hét repülőgépet lelőttek

A szigetcsoporthoz egyik szigeten jelentéktelen károkat történtek.

ELŐNYOMULÁS BATÁVIA FELE

Stockholmból jelenti a Rador, hogy az „United Press” értesülése szerint a batáviai körzetben a

„URANIA” sláger - filmszínház

ARAD. TELEFON: 12-32

MA: Előadások 3, 5, 7:15 és 9:15-kor. Szenzációs izgalmas kalandor-film!

„TONTO” a rézbőrűek királya és „REX” a csodaló

I. és II. rész egyszerre az

Indiánok lázadása

Izgalmas harcok az indiánokkal — Új ONC UFA-híradó — Diákoknak engedélyezve

Okmányokról
Iratokról és
Számlákról

FOTOKÓPIA

eredeti nagyságban,
kicsinyítve
vagy nagyítva

TELEFON
34-30

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE

fényképészeti műtermében ::

FIMISOARA (TEMESVAR) I, PIATA LIBERTATII 4

XII. Pius pápa részvéte

az aostai herceg elhunytja alkalmából

Vatikánvárosból jelenti a Rador: Örszentéte XII. Pius pápa távirati uton fejezte ki részvétét az olasz császár- királynak és az aostai anyahercegnőnek, valamint a volt abesszin alkirály feleségének Amadeo aostai herceg elhunytja alkalmából.

Bucurestiből jelenti a Rador, hogy Amadeo aostai herceg elhunytja alkalmából a román királyi udvarban március 3-tól kezdődően hatnapos udvari gyászot rendeltek el.

Berlinből jelenti a Rador: Hitler vezér és kancellár táviratilag fejezte ki részvétét III. Viktor Emanuel császárnak és királynak az aostai herceg elhunytja alkalmából.

Rómából jelenti a Rador: Mussolini miniszterelnök az aostai herceg elhunytja alkalmából táviratot intézett az aostai hercegnőhöz, amelyben az olasz nemzet nevében kifejezte mély részvétét.

A Duce utalt az aostai hercegnak a mult világháborúban tanúsított bátor magatartására, majd Libia és Abesszinia ujjaépítése körül szerzett érdemeire.

Mussolini miniszterelnök egyébként elrendelte, hogy a halálhírt közöljék valamennyi vezető állami személyiséggel. A félárbócra eresztett olasz zászlót Olaszország valamennyi középületén kitűzték. A haláleset utáni nyolcadik napon a római Santa Maria degii Angeli templomban gyászistentiszteletet tartanak.

Rómából jelenti a Rador: III. Viktor Emanuel császár és király a piemonti herceg kíséretével szerdán délután megjelent a capodimontoi királyi palotában és az aostai anyahercegnőnek, a hercegnőnek, valamint a spoletoi hercegnak részvétét fejezte ki. Az est folyamán az uralkodó és a trónörökös visszavert Rómába.

Angliába érkeztek

a svéd szindikalista vezetők

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit rádió közölte, hogy Andersen a svéd szindikátusok alelnöke és Anem Victor főtitkárhelyettes szerdán este Angliába érkezett. A svéd szindikalista vezetők az angol munkás-szindikátusok vendégeiként tartózkodnak Nagybritanniában és ottlétiük során több hadianyaggyárat is megtekintenek.

Végkép kiéleződött a francia-amerikai viszony

Vichyből jelenti a Rador: Hivatalos francia körök a legnagyobb tartózkodással nyilatkoznak a francia-északamerikai kapcsolatokról. Abból a tényből azonban, hogy Leahy tengernagy vichyi amerikai nagykövet hamarosan elhagyja Franciaországot, arra következtetnek, hogy ez az első lépés a kapcsolatok megszakítására. Musellier tengernagy, De Gaulle tábornok hívének, londoni utazása megerősíti azt, hogy Saint Pierre és Miquelon szigetek helyzetével kapcsolatos francia tiltakozás Washingtonban eredménytelen maradt. Ezenkívül az Egyesült Államok és a franciák között Uj-Kaledóniára vonatkozó egyezmény is csak fokozza a feszültséget. Végül utalnak arra is, hogy Leahy tengernagy és Darlan tengernagy között a kapcsolatok az utóbbi időben ugyancsak feszültté váltak az Egyesült Államoknak a francia flotta feletti ellenőrzésre vonatkozó követelés miatt.

Roosevelt flottasegítséget kér Délamerikától

Veszélyben az amerikai parti hajózás — Washington cáfolja azt a hírt, mely szerint Amerika valamely részén a tenger buvárnaszádjai támaszpontokkal rendelkezének

Stockholmból jelenti a Rador: Az „Associated Press” washingtoni értesülése szerint Sumner Welles külügyi államtitkár kijelentette, hogy az utóbbi időben olyan hírek terjedtek el, mintha a tengelyhatalmak tengeralattjárói a nyugati féltekén támaszponttal rendelkezének. Ezeket a híreket a külügyi államtitkár a beható vizsgálat adatai alapján hamisnak mondta. Az sem felel meg a valóságnak, hogy Francia-Guyanát titkos támaszpontnak használják fel. Sumner Welles közölte, hogy sem az

ottani amerikai konzul, sem pedig más északamerikai megfigyelők nem erősítették meg ezeket a híreket.

Washingtoni jelentés szerint Roosevelt felhívta volna a délamerikai államokat, hogy bocsássák rendelkezésre hajóikat az amerikai parti hajózás védelmére. Erre azért lenne szükség, mert a német tengeralattjárók erős tevékenysége miatt Északamerika atlantióceáni hajóirait egyedül nem elegendő az amerikai partoknál folyó hajózás biztosítására.

A német nehéz tüzérség hatásosan lötte Kronstadt katonai célpontjait

A német vezéri főhadiszállás tegnap délben kiadott jelentése szerint a keleti fronton a Donec-szakaszon az ellenségnek páncélosoktól támogatott újabb támadásait súlyos harcok közepébe visszautasították. Itt a német csapatokkal együtt igen hathatósan közreműködtek a Vallon-önkéntesek.

A keleti front többi részén is az ellenség számos támadását, a bolsevistáknak véres veszteségeket

okozva, visszautasították. Leningrádnál a német nehéz tüzérség hatásosan lötte Kronstadt katonai célpontjait.

A légi erő igen jó eredménnyel támogatta a gyakorlati hadműveleteket és eredményesen folytatta a szovjet vasúti vonalak szétrombolását.

Malta szigetét éjjel és nappal bombázták.

Su yosan megsérült angol rombolók

Algesirasból jelenti a Rador: Gibraltárba kedden befutott a Földközi-tengerről két brit torpedóromboló, amelyek javításra szorulnak, éjszaka mindkét hajó számos sebesültet tett partra.

BRIT KÜDARC

Stockholmból jelenti a Rador: A brit légierő hadműveletei csődöt mondtak — írja a „News Chronicle” az egyik svéd újság londoni tudósítója szerint.

A német ipar megbénítására irányuló angol kísérletek nem jártak eredménnyel.

Az okozott veszteségek és károk annyira jelentéktelenek, hogy a németeknek nincsen okuk aggodalomra. A brit légierő — állanítja meg a „News

Chronicle” — nem tudja megsemmisíteni a német ipart és a német nép szívós harci készségét.

AZ OLASZ TISZTEK A LEGÉNYSÉGGEL AZONOS ELLÁTÁST KAPJÁK

Rómából jelenti a Rador: Az olasz hadügyi államtitkárság elhatározta, hogy az olasz tisztek ugyanazt az élelmezést kapják, mint a legénység. A rendelkezés nemcsak a harcra való egységekre, hanem az ország területén állomásozó összes katonai egységekre vonatkozik. Az intézkedéssel még erősebb akarják tenni a tisztek és legénység közti egyetlen tömböt a haza szolgálatában.

A volt francia légügyi miniszter még a tizenkettő órában is vitatkozott a nagyvezérkarral

Riomból jelenti a Német Távirati Iroda: A riomi főtárgyalás negyedik ülésein megkezdődött Guy La Chambre volt légügyi miniszter kihallgatása. Guy La Chambre 1938 januártól 1940 márciusáig állott a légügyi minisztérium élén. Az a vád ellene, hogy a légi egyverkezés megszervezésében nem tanúsított kellő erélyt és határozottságot. Bűnéül tudják be azt is, hogy

a repülőgépterelés tényleges helyzetének elpárolgására valótlán adatokat terjesztett a parlament elé.

Végül Guy La Chambre a legfelsőbb hadügyi tanács ténylemi nevezetességét 1939 augusztus 23-i ülésén határozottan kijelentette, hogy a francia légierő abban a helyzetben van, hogy miatta az 1938. évi müncheni konferencia után a francia kormánynak nem kell befolyásoltatnia magát.

A vádlott azzal kezdte nyilatkozatát, hogy leírta a francia légierő és repülőgépgyártás katasztrófális helyzetét abban az időben, amikor ő vette át a légügyi tárcát, majd azt igyekezett bizonyítani, hogy a megbeszéről mindent megtett a helyzet javítása érdekében.

Franciaországnak nem volt elég repülőgépe...

A továbbiak során a vádlott kijelentette, hogy 1938-ban és 1939-ben két miniar háromszáz miniar frankot költöttek gépekre és egyéb szakosított műszerekre. Szeptember 3-án Franciaország 1043 vadászgéppel és 367 kominált bombavető-vadászgéppel rendelkezett. A nagyvezérkar minduntalan a vadászgépek előállítására fektette a fősúlyt.

Caous elnök ekkor feltette a kérdést, mi volt az oka a bombavetők teljes hiányának? Az említett tervben ugyanis 1400 bombavetőről volt szó. Berget és Vuillemin tábornokok szerint 1940 május 10-én Franciaországnak 260 bombavető repülőgépe volt csak s ezek közül csak 40 modern rendszerű, tűz vonalra küldhető.

A vádlott erre azt válaszolta, hogy a francia nagyvezérkar sohasem volt megelégedve a kísérleti

Caous elnök közbeszólt: Mindenki tudja, hogy ön erőfeszítéseket tett, de

az a kérdés, megcsináltak-e ezek az erőfeszítések?

Ezután a vádlott ismertette azokat az elgondolásokat, melyekben a francia nagyvezérkar 1938-tól kezdődő öt éves hadfelszerelési terve alapult. Amikor a légügyi minisztérium vezetését átvette, — hangoztatta Guy La Chambre, —

Franciaországnak egyetlen egy új, tömeges gyártás tárgyát képező repülőgéptípusa sem volt.

A szóbanforgó terv végrehajtásához ugy személyi, mint anyagi vonatkozásban nem nyílt lehetőség. A francia repülőgépipar nem rendelkezett még be a tömeges gyártásra. Mihelyt az én kezembe került a repülőipar irányítása, egymilliárd frankot fektettem be a tömeges gyártás célját szolgáló gépek beszerzésébe. A francia ipar, — mondotta emelt hangon a vádlott, — oly helyzetben volt, hogy a tervezetben előirányzott nyolcezeröttszáz gépet csak tíz év leforgása alatt állíthatta elő.

először bemutatott repülőgéptípusokkal.

Az újabb és újabb rendszerű próbagépek bemutatásával és visszautasításával rengeteg időt vesztettek.

Azután rátértek a zuhanóbombázók ügyére. Megkérdezték a vádlottól, mi volt az oka a zuhanóbombázók teljes hiányának? Guy La Chambre azzal mentegetőzött, hogy 1938-ig egyetlen egy zuhanóbombázó-repülőgéptípust sem mutattak be neki.

A francia nagyvezérkar a légítámadásoknál a vadászgépekre és kombinált bombavető-vadászgépekre fektette a fősúlyt.

Befejezésül közölte, hogy 1940-ben, amikor megvált a légügyi minisztérium vezetésétől, 1065 repülőgépet rendelt.

niszter hibája volt, hogy a rendelkezésre álló, harcra kész repülőgépeket a hadvezetőség nem vette igénybe. A dolgok ilyenén való állása részben annak a

ténynek tulajdonítható, hogy számos repülőgépet a hadraktárakban tartottak, részben pedig

hiányzott a kellőszámu kiképzett pilóta.

A főügyész ezután egész sor oly adatot megcáfolt, melyeket Guy La Chambre védekezésül idézett. Caous elnök kijelentette, hogy ezeket az adatokat később Vuillemin tábornok, a nagyvezérkar volt főnöke jelenlétében teszik majd vizsgálat tárgyává.

Vuillemin tábornok mint tanu szerepel a fő-tárgyaláson.

Guy La Chambre végezetül bevallotta, hogy a repülőgépkatrészek gyártásával megbízott üzemek bizonyos százalékka nem tudott lépést tartani azzal az ütemmel, melyet a repülőgépgyártás megkívánt.

A szlovák katonai küldöttség Predealon és Sinaiban

Bucurestiből jelenti: A szlovák katonai küldöttség Brasovból (Brassó) Predealra utazott, ahol megtekintették a „Nicolae Filipescu” nemzeti kollégiumot. Radu Teodor tábornok, az iskola parancsnoka, üdvözölte a vendégeket, majd bemutatta a tiszteket. A szlovák tisztek ezután megjelentek a nyolcadik osztály lögyakorlatán és sifutásán. Ezt követően villásreggeli szolgálat fel, amelyen a jelenlevők Öfelsége I. Mihai királyra, Antonescu Ion tábornagy-államvezetőre, Tiszo szlovák államelnökre és a szlovák népre üritették poharukat.

Predealról a vendégek Sinaiba mentek, ahol a Peles-kastély berendezését csodálták meg. A tiszteletükre rendezett ebéden Badescu Victor ezredes köszöntötte a szlovák köztársaság elnökét és a szlovák hadsereget. Turanek tábornok válaszában Öfelsége I. Mihai királyra és dicsőséges uralkodására üritette poharát. A vendégek este félhét órakor gépkocsin visszatértek Bucurestibe.

Kitüntették Ciano gróf olasz külügyminiszter feleségét. Rómából jelenti, hogy Ciano Edda grófnőt, Ciano gróf olasz külügyminiszter feleségét, — Mussolini leányát, — a bronz vitézségi éremmel tüntették ki, Ciano Edda grófnő mint önkéntes ápolónő az egyik olasz kórházhozajon teljesített szolgálatot. A hajót egy légítámadás alkalmával két torpedótalálat érte és elsüllyedt. A grófnő haláltmegvető bátorsággal vett részt a mentési munkálatokban és csak utolsó órákban volt hajlandó beszállni a mentőcsónakba.

FORUM (Arad)

a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10

Ma a szezon legszenzációsabb filmbemutatója

ZANE GREY

érdekfeszítő és izgalmas témájú hatalmas regénynek nagyszerű filmváltozata

A VADMACSKA

A főszerepekben

LEO CARILLO, JANE WITHERS

Műsoron kívül a legújabb 4 sz. egyesített ONC és UFA-híradó. Előadások 3, 5, 7:15 és 9:30 kor

HIREK

Timisoara (temesvári) szerkesztőség és kiadóhivatal:
I., Piata Bratianu 3. Telefon: 28-10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama:
hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 11-11.
Aradi szerkesztő: Babucay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-
évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei.
Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—
pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30
fillér. Hatóságoknak, közbizalmaknak és közüzemeknek,
gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
rendes előfizetési díj kétszerese.

A halevők nemzete

Japán mezőgazdaságának főterméke a rizs. Ez természetesen is, mert hiszen a japáni ember legfőképpen rizzsel táplálkozik. A statisztika szerint Japán minden egyes lakosára évente 151 kiló és 16 deka rizs jut. Az ország rizstermelése olyan jelentős, hogy nemcsak a belföldi szükségletet fedezi teljesen, hanem még kivitelre is jut.

A japánok élelmézésében a második nagy szerepet viszi a tengeri hal. E tekintetben Japán, ahol 1936-ban 3,620,000 tonna halat fogtak, a világ első helyen áll. A japánokra fejenként és évenként 30 kiló és 43 deka hal, ezenkívül 6 kiló és 71 deka ehető kagyló és tengeri rák jut. A kihalászott halfélék tíz százalékát, amelyet aprósága miatt nem tartanak érdemesnek elkészíteni, a rizsföldek trágyázására használják. A nagy halfogyasztás mellett Japánban a lakosság mindössze 2 kiló és 42 deka húst eszik fejenként minden évben.

Japán tengeri halterülete 357.000 négyzetkilométer, amivel egyetlen nemzet sem dicsekedhetik. Ezenkívül halászat szempontjából Japán partvidéke is föltötte alkalmas. A partok mentén meleg és hideg vizáramlatok váltakoznak, ami a halak gyors szaporodását igen előmozdítja. Japán halászati eredménye majdnem háromszorosa Angliá és az Amerikai Egyesült Államok eredményének. Ezenkívül még igen gazdag a Szachalin-sziget és Korea halászati eredménye is.

1933-ban másfél millió japáni foglalkozott halászával. Egyedül Hokkaido szigetén él 168.000 halász. Ennek a szigetnek a környéke a világ leggazdagabb halvidéke. 1934-ben a japán partmenti halászat eredményének értéke 128 millió yen volt, a kagylóhalászaté pedig 34 millió yen.

A belvízi halászat Japánban jelentéktelen. Míg a japáni tengerekbe, 55 különböző pompás halfajta van, addig a belvizeken csak két pontyfajta és két csukafajta ér valamit. A belvízi halászával nem is foglalkoznak sokat. A tengerparttól messzebb vidékeken élő lakosság nagy előszeretettel eszi nagy tömegekben a szárított és füstölt tengeri halat.

A tenger ezenkívül Japánnak nemcsak halat, hanem főzeléket is nyújt. Japán különböző tengeröbleiben, csekély mélységben, sokféle tengeri fű és egyéb növény nő óriási bőségben, amely a legváltozatosabb módon főzeléknek készíthető el. Magában a tokiói öbölben hozzávetőlegesen harminc ilyen tengeri főzelékféle van és nagyon sok ember foglalkozik ezek kiszedésével. 1933-ban a japáni tengerek által adott tengeri főzelék értéke 8,200,000 yen volt. Eppen annyit eredményezett abban az esztendőben Japán töltérmelése is.

Japán főélemezője a rizsföld és a tenger. Ez a kettő teljesen biztosítja az ország ellátási függetlenségét. Japán a rizsföldnek és a tengernek köszönheti, hogy ellátás tekintetében nem szorul semmi bevitelre.

— Politisz volt görög külügyminiszter — meghalt. Vichyből jelenti a Rador: Politisz volt görög külügyminiszter az elmúlt éjszaka Cannesben meghalt. Az elhunyt mint külügyminiszter és mint párisi meghatalmazott miniszter mindig tengelyellenes működést fejtett ki. Párisi meghatalmazott miniszter korában azon fáradozott, hogy a németellenes irányzatot kiélezze.

— Az angol munkáspárt alsóházi csoportjának új vezetői. Stockholmból jelenti a Rador: Az angol munkáspárt csoportja Greenwood Arthur volt minisztert választotta elnökül. Lawrence Patrick pedig az angol munkáspárt alsóházi csoportjának alelnöke lett.

— A kínai kommunista hadsereg helyettes főparancsnoka elesett. Tokióból jelenti a Rador: A Hopei tartományban levő kínai kommunista hadsereg helyettes főparancsnoka, Pao Sen tábornok az egyik japán büntető expedícióval folytatott harc során február 17-én elesett.

Négyszázötven év előtt fedezték fel Amerikát

Négyszázötven esztendeje annak, hogy 1492 elején — miként az irás mondja — „a nagyon keresztény, nagyon magas, nagyon kiváló és nagyon hatalmas király és királynő, a mi uraink, Spanyolország és a szigetek urai veget vetettek a mórok európai uralmának és Granada erődítményének kapuján kilépett az utolsó mór király és megcsókolta öfensegeik királyi kezeit”.

Az az öröm, amelyet lelkükben a móroknak Spanyolországból való kiűzése keltett, továbbá az a pártfogás, amellyel néhány jóhiszemű szerzetes és egy-két pénzéhes udvari ember Kolumbusz Kristótot a királyi udvarban részesítette, járult hozzá, hogy Izabella királynő és Ferdinánd király végre mégis aláírta a náluk hat éve hiába kilincselő ismeretlen férfiúval a szerződést, amelyben hozzájárultak, hogy az hajókkal Nyugat felé indulva számukra új szigeteket fedezzen föl.

Az ismeretlen férfiúról máig sem lehetett pontosan kideríteni, milyen nemzetiségű volt tulajdonképpen, olasz, spanyol, vagy portugál-e, Rejtélyes és titkos volt. Vezetéknévét is többször változtatta. Hol Colon volt, hol Colono, hol Colombo. Kétségtelen csak az, hogy fiatalabb korában takács és kereskedő volt. Mikor azonban egy alkalommal elhagyatott tengerparton járt és ott megtalálta a hajótörött és haldokló Alonso Sanchez kormányost, egyszerűen kedvet kapott a tengerészletre és ismeretlen szigetek felfedezésére. Miért? Azért, mert a haldokló Alonso Sanchez utolsó szavaival elárulta neki, hogy a nyugati vizeken megtalálta Antília szigetét. A halott titkával felkereste a portugál királyt és hajókat kért tőle. Elutasítása után Spanyolországba ment és ott próbálkozott. Hat év alatt háromszor is nemet mondtak neki, amíg végre 1492-ben beleegyeztek. A hat évet azonban arra használta föl, hogy legalább hézagos tenger-

részeti ismereteket szerezzen, tanulmányozta a hozzáférhető világtérképeket és lapozgatott néhány földrajzkönyvet. De története hiábavaló lett volna, ha — mint emítettük — nem jött volna közbe Granada elfoglalása és pártolóiak segítségével. A szerzetesek remélték, hogy új területeken hirdethetik a hitet, a pénzsóvár méltóságok — elsősorban Luis de Santangel — arra számítottak, hogy Kolumbusz a felfedező szigetekről sok rabszolgát hoz, akiket majd szép nyereséggel eladhatnak. „Huz millió maravédit hozhat az üzlet”, — mondta Santangel.

És 1492 nyarán Kolumbusz Kristóf elindult. Tudatlanul, révetegen vezette hajóit, de a nyugati vizeken mégis eljutott a rejtélyes Antíliaira, a mai Antília-szigetek egyikére és a többi szigetre, később az amerikai szárazföldre, amelyet nem is róla, az álmódzó és képzeltő mükedvelőről, hanem egy igazi tengerésztől, Amerigo Vespucciról neveztek el. Kolumbusz már első utjáról is számos rabszolgát hozott. A szerencsétlenek a spanyolországi Palos kikötőben kerütek eladásra. Ambár a királynő megtiltotta neki a rabszolgakereskedést, második és harmadik utjáról is hatalmas rabszolgakománnyal tért vissza. A tilalom megszegéseért meglakolt. Láncraverték és börtönbe vetették. A királynő kegye ugyan szabadon engedte, de nagyuri mivoltának vége volt.

Könyvtárakat irtak össze Kolumbuszról. Vanak, akik csalónak, szélhámosnak mondják, mások beérik vele, hogy képzeltőnek, naiv kalandornak bélyegzik, de mindnyájan megegyeznek abban, hogy csunyan bánt sok ezer jámbor rézbőrűvel, akiket rabszolgasorba döntött. Tény az, hogy Kolumbusz 1492-ben fedezte fel Amerikát, de erről haláláig maga mitsem tudott.

És most négyszázötven év múlva, Amerika háborút üzent Európának, amely fölfedezését lehetővé tette. Ez a hála! (Andorás)

— Pantazi nemzetvédelmi miniszter látogatása egy katonakórházban. Bucurestiből jelenti: Szerdán délelőtt tíz órakor Pantazi tábornok nemzetvédelmi miniszter a Z. I. 305. számú kórházban kitüntette a sebesült katonákat. A nemzetvédelmi miniszter a kórház nagytermében összegyűlt sebesültek előtt beszédet mondott, amelyben megemlítette, hogy Antonescu Ion tábornagy-államvezető államügyek intézése miatt nem jelenhetett meg, és ezért ő vállalta helyettesítését. Biztosította a katonákat, hogy Antonescu Ion marsall gondját viseli a rokkantoknak és az elesettek hozzátartozóinak. Pantazi tábornok beszédében gyógvilást és az összes románok gondolatának megvalósítását — ami egyben az államvezető és a katonák gondolata is — kívánta. Ezután végighaladt a kórtermeken és kitüntette a sebesült katonákat, miközben buzdító szavakat intézett hozzájuk.

Mindennapi kenyérünket besüljük meg! Gondoljunk a holnapra is! A takarékoság mindenkinek jól felfogott érdeke!

HANGYA

szövetkezet üzletrészei továbbra is jegyezhetők és befizethetők a „CORVIN” hite/szövetke etnél
Magyar Házban délelőtt 9-11 és délután 4-6 óráig. Vasárnap délelőtt 9-12 óráig.

— Gyilkossági perben hozott ítéletet az aradi büntetőtábla. Megítélte, hogy az elmúlt évben veszedés közben agyonverték Popescu Ioan Verciorog bihor (bihar) megyei községbeli gazdát. Tont Floriant, aki a halálos ítélet, mérte a gazdára, az aradi büntetőtábla most három évi fogságra ítélte, Mos Teodort és Mos Mihályt, akik segédkeztek a halálos kimeneteli verekedésnél, 3-3 ezer lei pénzbírsággal sújtották.

— Öt farkas megtámadott egy kereskedőt. A Galati-Cuca közötti országúton öt farkas megtámadta Ciocan Dumitru kereskedő szánkját. A kereskedő lapáttal védekezett mindaddig, amíg a közelben tartózkodó vadászok a segítségére siettek.

— Elfogott rablógyilkos. A magyarországi Vas keresztes községben két hét előtt meggyilkolták és kirabolták Ráboid Adám szőlő- és földbirtokost. A csendőrség most elfogta a gyilkost Paukovics Gyula tizenkilenc éves vaskeresztesi mezőgazdasági munkás személyében, aki beismerte tettét. Vallomása szerint hét fejszeccsapással ölte meg az idős földbirtokost, azután felforgatta lakását és több ezer pengő értékű holmit ellopott. A fiatal ember Budapesten lakó nővérénél rejtőzött és csak vasárnap tért vissza falujába. A rablógyilkost átadták a szombathelyi ügyészségnek

— POLGÁROK, IGYEKEZZETEK MEGTENNİ KÖTELESSÉGEITEKET az ország iránt, mint ahogyan a katonák a harcúterén megteszik: Jegyeztek visszatérési kölcsönt!

— Angol matrózok kínos botránya egy spanyol kikötővárosban. Cartagenából jelenti a Rador: Egy brit hajó matrózai, akik Aquilas spanyol kikötőbe érkeztek, megzavarták a rendet. A brit matrózok számos ablakot bevertek és több üzletet is feldúltak. Azután behatoltak egy templomba, ahol éppen istentisztelet volt. A brit matrózok kiabálva keresztültörték a tömeget, megközelítették az oltárt és a falakról letépték szent képeket a földre dobták. A rendőrség három matrózt elfogott, míg ötnek sikerült elmenekülni.

TAKARÉKOSKODJUNK A KENYÉRREL!

— Fürdés közben a kádba fulladt egy idős uriaszony. Pákh Albert orvos különváltan élő hatvankilenc éves felesége fiával Budapesten lakott. Az egyik nap este az idős uriaszony a fürdőszobába ment, hogy megfürödjön. Fia késő este érkezett haza és miután fényt látott kiszűrődni édesanyja szobájából, bement oda, de nem találta az anyát. Keresésére indult és a fürdőszobában holtan találta. A vizsgálat megállapította, hogy az uriaszony fürdés közben elaludt és megfulladt.

— Roosevelt megbízottja Indiába készül. Vigóból jelenti a Rador: A Newyork Times értesülése szerint az északamerikai kormány fontos küldöttséget menezst Indiába. A küldöttséget Roosevelt egyik bizalmasa fogja vezetni. A hírek szerint a küldöttség az indiai katonák számára kiskaliberű fegyverek gyártását fogja megszervezni.

— Agyonütötte a kifőntött fa. A magyarországi Laskó községhez tartozó Sötétedőn Csatai Sándor földműves társaival fát döntött. Az egyik fa éppen akkor dőlt le, amikor szánkón arrafelé haladt Puják József laskói földműves két ismerősével. A fa összetörte a szánkót és a benne ülő Puják Józsefet agyonütötte. Két társa súlyosan megsebesült.

— Reggeli ájtatosság közben elloptak egy oltárszöveget a kassai domból. A kassai dombon tartott reggeli ájtatosság közben ismeretlen tettes az egyik oltárról ellopott egy értékes oltárszöveget és egy oltárterítőt. A vakmerő tolvaj kézrekerítésére megindították a nyomozást.

Bérbe

vagy részesedésbe adnám gh'ro'ra 18 holdas birtokomat (Tim so'ratól 4 kilométerre) esse leg te jes leltáral 3 szobás lakóház, nagy kltáló és d'sznó ólokkal. Érdeklődni: Timsoara (Temesvár) 19-91 telefonszám alatt d. e. 11-12 között!

— **A TÉLI SEGÉLY** támogatása: keresztény lelkesbaráti kötelesség. Aki a téli segély nemes és áldozatos munkáját adományával támogatja, hozzájárulásával a közös célért folytatott küzdelem győzelmét segíti elő.

— Newyorkba repült a lisszaboni amerikai nagykövet. Lisszabonból jelenti a Német Távirati Iroda: John Gilbert Winant lisszaboni amerikai nagykövet egy Clipper-repülőgépen Newyorkba repült.

— **A timisoarai (temesvári) Hangya-szövetkezet** első igazgatósági ülése. Részletesen beszámoltunk a Timisoaran (Temesvárott) vasárnap megalakult Hangya beszerzési és fogyasztási szövetkezet alapító közgyűléséről. A megválasztott igazgatósági tagok első ülésén a részvevők Sárga Gyula gyógyszerészt elnöknek, Agátsy Jánost pedig alelnöknek választották. Az ülések jegyzőkönyvvezetésével Uliczay Jánost bízták meg.

— **A Mértékletességi Nap** eredménye Hunedoara (Hunyad) megyében. Devai tudósítónk jelenti: A társadalmi segélybizottság által a Mértékletességi Napon rendezett gyűjtés Devan 135.000 leit eredményezett. Hunedoara (Hunyad) megyében a befolyt összeg elérte az 1.188.000 leit.

— **Adományok.** A Kardos-telepi napközi otthon részére Wittmann János 500 leit, U. K. három kiló lisztet és kockacukrot, Pálffy Lajosné pedig egy kosár burgonyát és hagymát adományozott a Magyar Házban. Lapunk kiadói hivatalában ugyancsak a Kardos-telepi napközi otthonnak H. E. 150 leit, P. S. 100 leit és lekvárt, K. I. lisztet és lekvárt, Istvánka 500 leit adományozott. — Özveggy Liffa Jánosné ravatalára szánt koszorúmegváltás címén a Lázár-család az Arad-széki magyar napközi otthon részére a Déli Hírlap útján 200 leit adományozott. Az aradi szegény családnak K. P. 300 leit, F. J. pedig 100 leit adományozott. Az összegeket rendeltetési helyére juttattuk.

— **Magyar-szlovák kiadási és bűnügyi jogsegélyszerződés.** Budapestről jelentik, hogy tegnap aláírták a magyar és szlovák államok között létrejött kiadási és bűnügyi jogsegélyszerződést. Ennek a szerződésnek lényeges szerepe lesz a két állam közötti jogviszony rendezésénél.

— **Holttest a szalmakazalban.** Devai tudósítónk jelenti: Az egyik hunedoarai (vajdahunyadi) földműves szalmát akart földjéről hazaszállítani. Munkája közben megdöbbenve látta, hogy egy megtagyott férfit holttest fekszik a kazal alján. A hatósági bizottság megállapította, hogy a holttest Turlici Petru megyebeli Cerisor községbeli munkással azonos, aki mintegy két héttel ezelőtt hat társával a „Mineralia” zsrirkőbányába ment fizetését felvenni. Azóta Turlicinac nyomavestett. A holttesten több fejszeapás nyoma volt látható. Az ügyészség megindította a vizsgálatot a tettesek kiderítésére.

— **Súlyos szerencsétlenség a tornaórán.** A hőmezővársárhelyi leányiskola tornaóráján Mártha Béla református főkéntor Mária nevű tizenhat éves leánya ugrás közben megcsuszott, ráesett a fából készült ugrómérőre, amely kettétört és egyik hegyes darabja valóságos felnyársalta a leányt. A leányt életveszélyes sérülésével kórházba szállították.

Pótanyagból, de ezer új ötlettel készülnek a párisi divatszalonok modeljei

Azok, akik ezt a nagyszerű, csillogó várost fénykorában, mint a nemzetközi idegenforgalom központját ismerték, meglepetve néznek körül, ha idevetődnek.

Mielőtt van ma már az egykori lármas, autóktól zsúfolt, lüktető, tarka Páris, ahol vannak a neonfénytől színes, tündöklő párisi éjszakák?!...

A fény városa új profillal fogadja a idegent. De csakhamar kiderül, hogy a súlyos csapás, amely szívéig hatolt Párisnak, csak még jobban megedzette, megnesemítette ennek a külsőségeiben és belső ritmusában egyaránt egyedülálló metropolisnak előkelő szépségét. Mintha még jobban kibontakoznának a pompás történelmi épületek, mintha a kísérteties eszteriben még jobban hallanánk az évezredek francia kultúra lüktetését.

Páris tovább éli, elzárva is a világtól, dolgozó és küzdő francia életét.

A nehézségek óriásiak s nap-nap után újabb küzdelmet jelentenek, de az örök francia szellem most a munkában találja megnyugását és alkotó zsenije a köznap robotban éli ki magát.

Alig egy évvel a nagy nemzeti katasztrófa után Párisban már mindenki teljes erejével dolgozott és nem tұлzás, ha azt állítjuk, hogy egy esztendő után helyrebillent a város megrendült lelki egyensúlya.

Nem kis érdeme van ebben a párisi nőnek...

A párisi nő ma is elegáns, szép és ezer apró ötlettel, a technikai nehézségeket leküzdő szellemességgel igazolja, hogy hirneve nem csak mondvasínált reklám.

A kenyér Isten adománya. Beesüljük meg, takaróskodjunk vele!

— **Visszanémetesített családnév.** A hivatalos lap közlése szerint Farkas Jakab Timisoara (Temesvár), III. kerület, Ulpia Traiana 53. szám alatti lakos kérelmére a 29.942. számú törvény 27. szakasza alapján visszaállították német családnévét. A kérelmező családi neve most Fuchsschwanz.

— **Vizsgálati fogságba helyezték az aradulnoui (ujaradi) helyettes telekönnyvezetőt.** Néhány nappal ezelőtt feljelentés érkezett az aradi ügyészségre, hogy Munteanu Cornel aradulnoui (ujaradi) helyettes telekönnyvezető bizonyos okmánybélyegeket jogtalanul eltulajdonított. Az ügyben megindult a vizsgálat és a törvényes vádtaácsa vizsgálati fogságba helyezte Munteanút.

— **Le akarta löni beteg kutyáját, szétrobbant a puskaosó.** Kis Kálmán, szegedkörnyéki tanyásgazda arcon akarta löni vadászfegyverével beteg kutyáját. A puska csőve szétrobbant és a sörétek a gazda testébe furódtak. Súlyos sérülésével kórházba szállították, ahol műtétet végeztek rajta.

— **Halálra öklelte a bika.** Neudorf (Temesujfalu) községben a bika felöklelte Joti Teodor pástort, aki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy meghalt.

— **Luggal halálra forrázta magát két testvér.** A Beremend községhez tartozó Meggyespusztán Csóti Rókus földműves három éves és négy éves gyermekei a tűz körül játszódtak. Közben magukra rántottak egy forró luggal telt fazekat. A súlyos égési sebeket szenvedett gyermekeket édesapjuk Siklóra, a kórházba akarta szállítani, de még utközben mindketten meghaltak.

Talán soha nem tűnt fel ennyire a párisi nő könnyed eleganciája, vonalainak harmonikus egyensége, mint éppen most, mikor az anyagihiány nehézségei ennyire próbára teszik a midinetek és madamok születésükkor magukkal hozott izlését és ötletgazdagságát.

A párisi nagy szalonok teljes tempóval dolgoznak. Az egyébként nagyon szigorú vásárlási tilalmat, amelyet a meglévő szerény készletek ésszerű elosztása érdekében állítottak fel, a huszonöt legnagyobb párisi divatszalonnal szemben egészen enyhé formában alkalmazták.

Ezek a nagy divatházak ruhajegyek nélkül, szabadon árusíthatják modelljeiket és ugyanigy könnyűszerrel szereztetik be árukészleteiket is.

A divattal kapcsolatos iparágak ugyancsak békebeli tempóval dolgoznak, mert a kereslet nagy.

Persze, a divatban is érvényesül a pótanyag...

Ezen a téren a franciák, felülmulva minden kezdeményezést, csodálatos dolgokat produkálnak. Az új műselyemanyagok, amelyekkel a lyoni gyárak remekelnek, ha minőségben nem is érik el a régebbi nemes anyagból készült selymeket, de szépségükben és újszerűségükben versenyeznek azokkal.

Általában minden téren hangsúlyt kapott a kézműves, a két-kézi iparos szerepe. Amit az elmúlt években a gép, a mechanizmus végzett, most megint az öltető, varázsujakkal dolgozó párisi szabók és kaplaképzítők végzik. Minden egyes modell magán viseli a művészi kézimunka jegyét, amelynél az egyéni izlés és kezűgyesség jut hangsúlyozottan szerephez.

— **Magyar-bolgár társaság alakult.** Budapesti jelentés szerint a magyar-bolgár társaság most tartotta alakuló közgyűlését Budapesten. A közgyűlésen a magyar politikai és közélet számos előkelője jelent meg, míg bolgár részről a budapesti bolgár követ, a katonai és sajtóattasé, valamint a bolgár kolónia képviselői vettek részt.

— **Újabb orvosi rendelők.** Devai tudósítónk jelenti: A megyei együttműködési tanács legutóbbi ülésén közölték, hogy Hunedoara (Hunyad) megye 1942-43. évi költségvetésébe kétféle millió leit vettek fel a megye területén létesítendő tíz új orvosi rendelő költségeire.

— **Boroperáció — „smirglivel”.** Horzsolások esetén gyakran pszokkrészecskék kerülnek a bőrbe, amelyek különösen az arcon nagyon kellemetlen látványt nyújtó elváltozásokhoz vezethetnek. Eddig ilyen esetekben étgetéssel, bőrizgató és hólyaghuzószerrel szoktak az orvosokmetikusok dolgozni, Wegener doktornak a müncheni orvosi hetilapban közölt értékelése szerint azonban a felszínes sebhelyeket fertőtlenített üveg-dörzspapírral sokkal könnyebben, minden káros következmény és nyom nélkül el lehet távolítani. Az operáció természetesen helyi érzéstelenítéssel történik. A munka tökéleteségéről az operációt követő vérzés gondoskodik, mely a dörzspapír számára hozzáférhetetlen pszokkrészecskéket is kimossa. Tetoválásokat ezzel a módszerrel sajnos nem lehet eltüntetni, mivel a festékrészecskék túlságosan mélyre hatolnak a bőrbe.

Ügyeletes gyógyszerterek

Pénteken, március 6-án Aradon a következő gyógyszerterek tartanak éjszakai szolgálatot: Angel (Catedralei-tér), Omescu (Regina Maria-ut és Alexandru-utca sarok), Kesztenbaum (a gyermekkórházal szemben).

Mozi

Pénteken, március 6-án a mozik műsora Aradon a következő: Corso: Maria Antoinette. Forum: A vadmacska. Uránia: Az indiánok lázadása.

NEM TÖRTÉNT NAGYOBB BAJ

Deul Hörbiger a bécsi filmek nagyszerű komikus az egyik napon figyelmes lett egy kislányra, aki az után esett és keservesen sirt. Hörbiger odasietett, felemelte a földről, letörölte a port a kislány arcáról és vigasztalni kezdte:

— Na kislány, most már ne sirjál, úgy látom az orrodnak nem történt semmi baja.

— Nem — bömbölt a fúcska —, mert a két lyuk már az előbb is az orromban volt.

CORSO

(ARAD)
Tel. 23-64

Eőadások 3, 5, 7:30 és 10-kor

Egy halhatatlan film...

Bünt követ el önmaga ellen az aki ezt a grandiózus és halhatatlan filmremeket, amely 3 órai gyönyörű s magasztos szórakozást nyújt, meg nem nézi. Film ilyen óriási felkészültséggel és alaposítással még eddig soha sem készült. E film dacára, hogy történelmi film még sem nélkülözi a szerelmi bonyodalmakat, miután ezeknek is historiai alapjuk van. A film Maria Antoinette XVI. Lajos és Axel gróf története, élete, szerelme és bukása.

MARIA ANTOINETTE

a ROCOCO királynője

Főszerepben:

Norma Schearer, Tyrone Power, J. Schildkraut

Minden nap jegyelővétel 11—1 óra között, jegyről a tolongás elkerülése végett, mindenki előre gondoskodik.

UFA ÉS TOBIS FILMSLÁGEREK

GPU-ügynökök — Berlinben

Megáll az S-vonat: Babelsberg! — halljuk az ál-lomás hangszóróján. A berlin-babelsbergi állomástól rövid út vezet az UFA-filmvárosba.

Európa legnagyobb és legkorszerűbb filmtelepén, az „illuziók városában” a nagy háboru ellenére is szerényen folyik a munka, sőt — amint a hivatalos kimutatás igazolja — fokozottabb iramban, mint azelőtt. A közönség körében egyre nagyobb tért hódít a nagyszerű, rohamosan újjászületett német film és különösen az egyre népszerűbb és korszerűbb UFA-filmek.

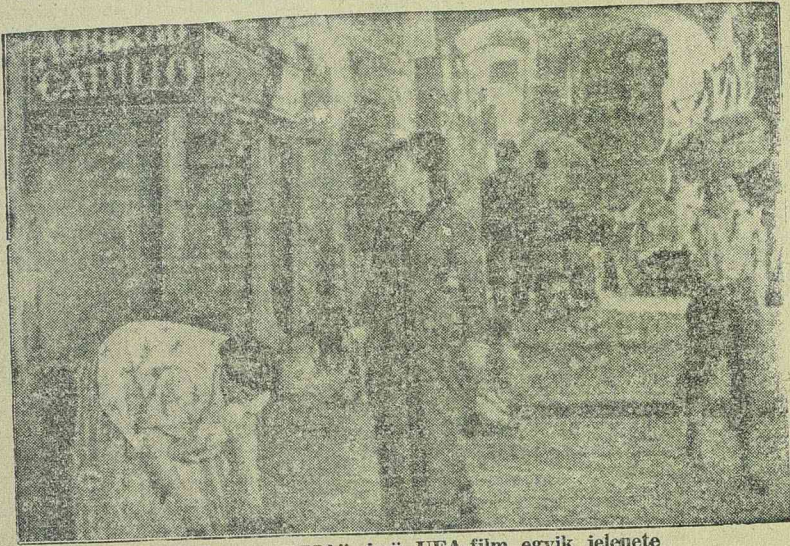
A babelsbergi filmvárosban Karl Ritter professzor, a német mesterrendező forgatja korunk egyik legizgalmasabb, legidősebb filmjét. A film címe: GPU és ez a három betű már magábanvéve is elárulja, mi a film eseménye.

Az UFA-műteremben különös jelenetnek lehetünk tanúi. „Iskolában” vagyunk a Szovjet különös főiskolájában”. A derék hallgatók itt nem fogot, orvostudományt, vagy filozófiát tanulnak, hanem arra oktatják őket, hogyan kell kihallgatni, árulkozni, ki-

nozni, gyilkolni, hogyan kell pokolgépet készíteni és gyorsanlő mérget keverni.

A film kéziratát a „szovjetparadicsomban” talált hiteles adatok felhasználásával írták. A leleplezett GPU-borzalmakhoz semmit sem kellett hozzáfűzni, sőt: a film rengeteg embertelenséget, a szadista örület számos állati megnyilvánulását nem is vetítheti a jobbízlésű közönség elé.

Most megismerkedünk a film főszereplőivel. Andrews Engelmann a GPU külföldi szervezetének vezetőjét játssza. Frakkba bujtatott embermészáros! Aldozatait az egész világon át követi; és nem nyugszik addig amíg élnek. A GPU-vezető hű munkatársa a hóhérmunkában a hirhedt GPU-biztos, akinek szerepét Karl Haubenreisser játssza. Az üldözötték szerepét Marina von Dittmar, Helene von Schmithberg és Will Quadflieg alakítja. A rossz és jó között hányódik a GPU-film női főszereplője: Olga Fedorova hegedűművész, akinek kettős szerepét Laura Solari, a szép szőke olasz filmszínésznő játssza.

A „DIADAL UTJA” című UFA-film egyik jelenete

Színésznő, aki — nem akart színésznő lenni!

A színésznok életregénye szinte kivétel nélkül ezzel a megszokott mondattal kezdődik: szüleim akaratára ellenére... A jó szülők ugyanis általában nem akarják, hogy bájos leányuk színésznő legyen. Erre a drága gyermek addig sir és addig fenyegetőzik öngyilkossággal, amíg a zord szülők szíve végre megpuhul, s kimondják a boldogító „isten neki”-t. Brigitte Horney, az Illuzió című Tourjansky-film hősnője kivétel a karrier-történetek egyhangú sorában. Brigitte Horney ugyanis elmondotta az egyik berlini újságíróknak, hogy két napig sirt és öngyilkossággal fenyegetőzött, amikor édesanyja, szintiskolába akarta iratni. Végül méreicsak az anyai akarat győzött... így lett Brigitte Horney filmszínésznő!

EZ IS ROKONSÁG

Karl Skraup és Franz Boenheim a Bavaria-filmek szereplői. Bécsben, séta közben egy úrral találkoztak, akit Karl Skraup udvariasan köszöntött.

— Ez a Pomeisl volt! Ezzel úgy tudom, rokon-ságban is vagy! — mondotta Boenheim.

— Közvetlenül nem vagyunk rokonok — válaszolta Skraup —, csak a tascója az én kölyökkutyám apja!

Veit Harlan színesfilmje. Veit Harlan, a Jud Süß rendezője „Az aranyváros” címmel hatalmas színesfilmet forgat. Prága, az „aranyváros” a lebi-lincselő UFA-film meséjének színhelye. A Veit Harlan-film főszerepét Kristina Söderbaum, Eugen Klöpfer, Paul Klinger, Kurt Meisel, Rudolf Prack, Annie Roser és Liselotte Schreiner játssza.

Ki is az a Gisela Uhlen? Az Eg és föld című UFA-film női főszerepét a német film egyik tehetséges új csillaga, Gisela Uhlen játssza. Gisela Uhlen először a Rothschildok egyik kisebb szerepében tűnt fel, majd Baky József „Annelie” című filmjében kapott nagyobb szerepet. Az Eg és föld című Werner Krauss-filmben már a vezető női főszerepét játssza.

A bajtársi hűség legyőzi a szelvet

Az ezredeinek titkos küldetése miatt bucsuznia kell a feleségétől. Bucsuznia kell, mint már annyiszor — most talán örökre...

— Házasságunk nem volt egyéb — mondja az asszony, — mint örök bucsu. Tudom, nem mentél, szívesen, de menned kellett. Mindig boldogságunk egy-egy darabját vitted magaddal. Ha ma elmész... mindent megaddal viszel... semmi nincs többé...

Erich Waschneck rendezte az UFA „Bucsú nélküli éjszaka” című filmjét, amely a kötelesség és bajtársi hűség dicsőítése. A főszerepeket Karl Ludwig Diehl, Otto Gebühr, Hans Söhnker és Anna Damman játssza.

ERNA SACK és JOHANNES HEESTERS a „Nanon” című UFA-film főszereplői

EVA IMMERMANN az UFA-filmek kedvelt színésznője

Hans Moser a jubiláns komornik

A népszerű komikusok pályafutására jellemző, hogy rendszerint egy szerepkörben aratják életük legnagyobb sikereit. Érvényes ez a tétel — természetesen — Hans Moserre is, akit a világ legnagyobb mulattatói között emlegetnek. Hans Moser élete a komornik-szerepek jegyében állna — ha volna ilyen csillagkép. Annyi azonban biztos, hogy Moser akkor a legmulatságosabb, ha voltaképpen szolgálatra szegődik el valahová, de lassan az egész hatalmat magához kaparintja és mindenki kénytelen szeretetteljes „rémuralmának” engedelmessé válni. Ezt a szerepet kapta legújabb TOBIS filmjében, az ANTAL, A TÖKÉLETES című vígjátékban, amely egyébként jubiláns lakájszerepe is, lévén a huszonötödik komornik-szerep, amelyet színészi pályafutása során elvállalt és változatlan sikerrel eljátszott.

UFA-FILMHIREK

A NÉMET VÉDERŐ ÉS SZÖVETSEGESEINEK GYŐZELME KELETEN

A keleti hadjáratról készült hatalmas német film címe ez lehetne: Háborús napló — képekben és élő térképekben. A német haditudósító-század filmriporterrel a nagy hadjárat legnagyobb, legizgalmasabb mozzanatait örökítették meg a történelmi filmben, amely marandó bizonyítéka a német véderő és a szövetséges csapatok hősi harcának, de annak az embertelen nyomornak is, amely a „szovjetparadicsom” területén fogadta a bevonuló katonákat. A legnagyobb német háborús filmet magyarnyelvű változatban is elkészítették.

A VARIÉTÉ CSILLAGA: ZARAH LEANDER

Az egész világon rendkívül népszerű Zarah Leander legújabb filmjének a „Nagy szerelem” a címe. A filmben Zarah Leander variété-énekesnő szerepét játssza. A kétférfi, aki szerelmes a variété igaztalan szép csillagába Paul Hörbiger, zongorista és zeneszerző — és Viktor Staal, repülőbiztos. A filmet Rolf Hansen rendezte.

HEINRICH GEORGE — HÁROMSZOR

Heinrich George nemcsak a német színpad és film egyik legnagyobb egyénisége és tehetsége, hanem a magyar közönség kedvence is. Heinrich George ebben az évadban három hatalmas filmszerepben lép a közönség elé. Ő játssza a Hűség című UFA-Wien-filmben a hű szolg szerepét, aki önfeláldozóan gondoskodik hősi halált halt gazdájának gyermekeiről. Ezt a filmet Bolváry Géza rendezte. Heinrich George parádés szerepet játszik a Kette a sors ellen című UFA-filmben, végül pedig a Wien 1910 című UFA-Wien-filmben a háboruelőtti politikai élet egyik jelentős személyiségét eleveníti meg. Három hatalmas, egymástól merőben különböző George — szerep minden a három élmény a közönség számára!

JUNIUS 5-IKE

Az UFA nagy katonafilmjének főszerepében ismét magyar közönség egyik kedvencét, Karl Ludwig Diehlt láthatjuk. A film rendezője Fritz Kirchhoff.

BÉCS: 1910

Az idei évad egyik legnagyobb és legérdekesebb filmje lesz a Wien 1910, a békebeli Bécs politikai és társadalmi viláágát feltáró UFA-Wien-film. A film hőse Lueger polgármester. A Wien 1910 kéziratát Gerhard Menzel, Postemaster és a Hezal rögzítő írta. A film rendezője F. W. Emo. A szereposztás valóban egyedülálló. A régebbi látott nagy német színész, Rudolf Forster játssza Lueger polgármester szerepét, míg ellenlábasa, Ritter von Schönerer: Heinrich George. A film női főszereplői: Ina Schabert, Carl Kuhlmann, Karl Hellmer és Herbert Hüner.

KÖZGAZDASÁG

A munkaügyi miniszterium rendelkezése a zsidók helyzetének felülvizsgálásáról

A hivatalos lapban megjelent a munkaügyi miniszterium rendelete, amely kimondja, hogy nemre és kategóriára való tekintet nélkül — beleértve az 1940 november 16-i rendeletétől kezdve hetedik szakaszában kivételzeteket is — kötelesek felülvizsgálatra jelentkezni azok a zsidók, akik fizikai vagy jogi személyek tulajdonában levő bármilyen természetű vállalatok, társulatok, alapítványok és egyéb intézmények alkalmazottaként működnek, függetlenül attól, hogy van-e mellettük mellérendelt személy (dublta). A nemzeti munkaterületen működő fenti zsidókra abban az esetben is vonatkozik a felülvizsgálási intézkedés, ha akár a munkaügyi miniszteriumtól közvetlenül, akár pedig a központi románosítási hivattól, vagy a nagyvezérkartól foglalkozásgyakorlási hosszabbítást kaptak.

A munkaügyi miniszterium rendelkezése hasonló felülvizsgálatra kötelezi az összes szabadfoglalkozá-

su egyéneket — beleértve itt is a kivételzeteket, — alkalmazottakat, kereskedelmi képviselőket, utazókat, valamint az önálló és otthon dolgozó munkásokat.

A vállalatoknál szakemberi minőségben működő zsidóknál tekintetbe veszik a központi románosítási hivatalnak erről szóló engedélyét. A külföldi honos zsidók nem tartoznak alávetni magukat a felülvizsgálási eljárásnak, mivel rájuk a különleges felülvizsgálási eljárás vonatkozik. A felülvizsgálást Bucurestiben a kötelező közmunkatáborok főfelügyelősége mellett működő külön bizottság végzi (Bucuresti, str. Sf. Ion Nou 20), vidéken a fenti bizottság a megyeszékhelyi munkakamarákon, illetve munkakamarai kirendeltségeken működik. Az érdekelt vállalatok, illetve személyek március 15 és 25 között nyújtsák be a szükséges bejelentéseket a bizottságoknál.

A NEMZETVÉDELMI ILLETÉK FIZETÉSE AZ IMPORT- ÉS EXPORTÁRUKNÁL. A pénzügyminiszterium utasítást küldött a pénzügyigazgatóságokhoz a kiviteli és behozatali áruk utáni négy százalékos nemzetvédelmi illeték kiszámítására. Az illetéket a végső számlázási összeg lesz, illetve a középárhoz számítják és a vámilletékekkel egyidőben hajtják be. Végső számlázási összeg alatt az áru árát és a vámhoz történő érkezésének időpontjáig előforduló összes költségeket értik.

Mentesülnek a nemzetvédelmi illeték alól a német hadseregnek szánt állatszállományok. A pénzügyminiszterium elrendelte, hogy a német hadsereg megbízottaként működő állat- és friss huskivittel foglalkozó szindikátusi tagjai, illetve a szindikátus tagjai, mentesülnek a négy százalékos nemzetvédelmi illeték fizetése alól. Amennyiben nem felelnek meg az 1941 december 12-i rendelettől kezdve huszonhetedik szakaszában foglalt előírásoknak az illeték fizetése kötelező még abban az esetben is, ha az általuk vásárolt árukat a román, illetve a romániai német hadsereg részére szállítják.

Százhatmillió leies póthitelt nyitottak. Rendeletkötéssel 106.473.508 leinyi póthitelt nyitottak a pénzügy-, belügy-, sajtó-, igazságügyi-, külügy-, földművelésügyi, munkaügyi, nemzetgazdasági és nemzetművelésügyi, valamint a miniszterelnökség kiadásainak fedezésére.

Mazógazdasági felügyelők értekezlete a miniszteriumban. Pana Aurelian földművelésügyi államtitkár elnökletével az elmúlt napon újabb értekezletet tartottak a miniszteriumban a kerületi mezőgazdasági felügyelők. Az értekezleten a felügyelők utasításokat kaptak a tavaszi vetési munkálatok végrehajtására.

Az ingatlan adásvétel szabályozása Bulgáriában. A bolgár képviselőház első olvasásban elfogadta az ingatlanok adásvételét szabályozó törvénytervezetet. Bozsloff pénzügyminiszter az alkalommal kijelentette, hogy Bulgária 500 milliárd levát kitevő nemzeti vagyonának mintegy nyolcvan százaléka, 350 milliárd leva ingatlanokban fekszik. A ingatlanokkal folyó üzletkezés káros kihatással volt a bolgár valutára és az adásvételek szabályozása éppen azzal az céllal történik, hogy stabilizálja a levát, illetve megakadályozza a nemzetgazdaság más részére való káros kihatást.

Bulgáriában százezer leves póthitelt nyitottak. A bolgár pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé, amellyel 60 000 levát, azaz 100.000 levára emelik a takarékbetétek összegének felső határát. Az intézkedéssel az elrejtett pénz kivánják előcsalogatni és ezzel a bankjegyforgalmat felélénkíteni.

Tőkeemelést követően kedvezményes adófizetés meghosszabbítása. A pénzügyminiszterium, mint annak idején megirtuk, elrendelte, hogy a társaságok ingó és ingatlan vagyonuk újraértékelése után végrehajtott tőkeemelést követően adófizetésüket kedvezményesen egyenlíthetik ki, ha a tőkeemelést kimondó közgyűlés február 28. előtt összeült. Most a miniszterium közli, hogy az erre vonatkozó határidőt április 15-ig meghosszabbították.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Svájci frank 43.70—45.43, svéd korona 44.80—46.57. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, német márka 59—60, török font 92—92, dinár 2.898—3.05, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, olasz lira 9.50—9.50, francia frank (98 százalékos felárral) 3.15—3.27, horvát kuna 2.95—3.

SPORTSEMÉNYEK

Shing Batu hindu profibirkózó leleplezi önmagát

Erdekes emlékiratok jelentek meg a minap Németországban, Shing Batu, a híres hindu profibirkózó írta meg emlékeit és leplezte le — önmagát. Shing Batu iskolát teremtett a szorítók világában, ő volt az első, aki szakállt növesztett, nem annyira azért, hogy féltelmesebb legyen a képe, hanem pusztán abból az elgondolásból, hogy a szakállrágatás kedvesen derűs pillanatokat varázsol a szorítók „vérgőzös” légköréből.

— En fedeztem fel — dicsekszik Shing Batu — a profibirkózósportban a humor hatalmas lehetőségeit. Előtte csak ordítottak a hústornyok és csatogtatták a műfogait. En felfedeztem azt, hogy a bohózati elemek igen kedvezően befolyásolhatják a mérkőzések vonzóerejét. Véletlenül fedeztem fel azt, hogy a derű sokkal nagyobb sikert arat, mint a leg-tökéletesebb duplanelson, vagy legelőtűbb oroszlanbögés. Nyegiccsel mérkőztem, akit kedvesen csak a szibériai tömeggyilkosnak becéztek. Nyegics — csak a beavatottak tudtak róla — lírai lélek volt, kis kertjében ápolgatta szabad óráiban a virágot és arról ismerték, hogy felesége, aki pedig vagy száz kilóval könnyebb volt nála, igen gyakran — kiütötte. Nos, ez a Nyegics egyszerű színész volt, szemforgatástól a melldöntésig alkalmazta a lehetőségek végtelen

hangsorát.

— Legnépszerűbb száma az volt, amikor irtózatos bömbölés közben, de megfelelő óvatossággal harpott bele ellenfelének — nadrágjába.

— Ezzel a Nyegiccsel mérkőztem és amikor egyszerre csak talán akaratlanul is megfogtam az orrát és nagyot csavarintottam rajta, kitört a csillapíthatlan tetszészaj, Nyegics bögött, én csavartam az orrát, olyan sikerünk volt, hogy ezentul bátran beiktathattam műsoromba a közönség által oly kedvezően fogadott birkózófogást.

— Nem tündérmese a profibirkózó élete — írja Shing Batu — igen nagy a „rezi”. Nekem más tekintetben is nehéz volt a helyzetem, mert mint „híhü” hindunak nem volt szabad húst ennem — a nyilvánosság előtt. Titokban kellett tehát a napi másfél-két-három kilónyi husadagomat bekebelezni. Sokba került a barna festékanyag is, mellyel hindusítottam magamat. Mert — fejezi be Shing Batu emlékiratait — sohasem voltam hindu, Düsseldorfban láttam még a napvilágot. Mint birkózó eleinte négy évig némaként szerepeltem, nehogy valaki rájöjjön, hogy nem tudok az „anyanyelvemen” beszélni. Némáságból csak akkor „gyógyultam” fel, amikor már megtanultam bengáli nyelven — káromkodni.

Svédország — Finnország 999:1040

Stockholmban finn—svéd gyorskorcsolyázóversenyt tartottak, amelyet a fenti arányban a svédek nyertek meg, főleg a nagyszerű Ake Seyfart révén, aki valamennyi számban győzött.

Ake Seyfart az 1500 m-en győzelmén kívül még új svéd csúcseredményt is állított fel 2:19.2 idővel. 500 m-es ideje 44.3 mp.

Spartiterek mindenfelől

A norvég gyorskorcsolyázók legutóbb Drammenben versenyeztek. Az eredmények: 500 m: 1. Engnestangen 44.6, 2. Hodt 44.7, 3. Wolf 45.6. 1500 m: 1. Engnestangen 2:28.5, 2. Wolf 2:30.3, 3. Hodt 2:30.8.

A svéd sifutóbajnokságok során a 30 km-es távon Dahlquist győzött 2:06.54 idővel.

Freihardt-Fényes, a Timişoara (temesvári) fedezettjátékos a NAC-ból Kaposvárra távozott és játszott próbajátékot.

Határúró napló

MÁRCIUS 7:

Belföldi kétnagyárosok birtokában levő cérnakészletek kétharmadáról beadandó bejelentés határideje. A bejelentést a nemzetgazdasági miniszterium intendatúrájához (Ministerul Apararii Nationale, Directia Intendentei) kell küldeni.

MÁRCIUS 10:

Kertészek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

Őcskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendők.

MÁRCIUS 15:

Az 1942—43. pénzügyi évre szóló adóvallomások benyújtásának utolsó napja.

Huszezer lei jutalmat kapnak minden vagon buza és tizenöt ezer leit minden vagon árpa és sörárpa után azok a termelők, akik eddig a napig felajánlják vagy átadják gabonájukat az államnak.

Gyapottermelők kötelesek a bevetett területen a termést betakarítani és további öt napon belül beszállítani a „Romanocoton” társaságnak.

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek kéthetenkénti bejelentési kötelezettsége lejár. Be kell jelenteni külön feltüntetve a férfi-, női- és gyermekcipőket. A bejelentés a nemzetgazdasági miniszterium termelési osztályához juttatandó el.

Zsidók felülvizsgálásához szükséges nyilatkozatok beadása megkezdődik a munkakamarák, illetve munkakamarai kirendeltségek melletti különleges bizottságoknál.

MÁRCIUS 17:

Gyapotfonódnaknak a nemzetgazdasági miniszterium nyersanyagosztályához külön a katonai és külön a polgári célokra kapott nyersanyag, gyártott és leszállított gyapotfonal kéthetenkénti bejelentési kötelezettségének határideje.

A BKE nyerte a magyar jégkorong bajnokságot a BBTE elleni döntőmérkőzésen 4:0 arányban.

Hahnemann, a jeles bécsi csatár, aki a bécsi repülők bolgár portyáján súlyos sérülést szenvedett, az egész tavaszi idény folyamán nem játszhat emiatt.

A NAC csatársorának átszervezését tervezi, azaz, hogy Szöllösyt állítja középre, míg Sárvári jobb összekötőt játszik majd.

FORDITÁST

román és magyar nyelven, okmányokkal, iradalmi és szakmai cikkeket

VÁLLALOK

Címeiket a timişoara-i kiadóba kérek

Rádió

PÉNTEK, MÁRCIUS 6

București: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Hanglemezek. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 18 Hírek. 18.05 Német-román katonára. 19.20 Olaszország órája. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.05 Katonai rádióposta. 20.30 Hanglemezek. 20.40 Előadás. 21 Operaelőadás közvetítése. Az első szünetben 21.45 Hírek, a második szünetben 22.26 Sport. 23.25 Hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.15 Hanglemezek. 11.20 Anday Piroška énekel. 11.40 Orvosi felolvasás az érlelmeszedésről. 12.10 Szalonzene. 12.40 Hírek. 14 A rádió-

zenekar hangversenye. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.20 Zenekari hangverseny. 16.15 Rádióposta. 16.45 Hírek. 17.15 Finnországi élmények, uteljárás. 17.45 Enekkari hangverseny. 18.10 Német műsor. 18.30 Cigányzene. 19 Hírek. 19.20 Zongorahangverseny. 19.40 A Filharmóniai Társulat hangversenye. Szünetben kb. 20.35 Sporthírek. 21.40 Hírek. 22.10 Kedvenc hanglemezek. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Cigányzene. 24 Hírek.

Budapest II: 17.15 Operarészletek. 18.30 Felolvasás. 19 Cigányzene. 19.30 Két elbeszélés. 20 Hírek. 20.10 Könyvi zene. 20.40 Móríz Zsigmond egyfelvonásos. 21.15 Cigányzene.

SZOMBAT, MÁRCIUS 7

București: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonára. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 18 Hírek. 18.05 Zenekari hangverseny. 19.10 Irodalmi szemle. 19.25 Zenekari hangverseny énekszá-

okkal. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.05 Katonai rádióposta. 20.30 Hanglemezek. 20.40 Előadás. 21 Hanglemezek. 22 Hírek, sport. 22.20 Kávéházi zene. 23.20 Könyvi- és tánczene.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.15 Szórakoztató zene. 11.20 Felolvasás. 11.40 Múzeumismertetés. 12.10 A rendőre nekar hangversenye. 14 Művészelemek. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.20 Cigányzene. 16.10 Ifjúsági félóra. 16.45 Hírek. 17.15 Tánczene. 18 Felolvasás. 18.20 Némethy Ella énekel. 18.35 Felolvasás. 19 Hírek. 19.20 Felolvasás „Burma, Malájföld” címmel. 19.45 A rádiózenekar hangversenye. 21.40 Hírek. 22.10 Szalonzenekar hangversenye. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Tánczene. 24 Hírek.

Budapest II: 17.30 Mezőgazdasági félóra. 18 Cigányzene. 18.40 Némethy Ella énekel. 19 Szórakoztató lemezek. 20 Hírek. 20.20 Vonósnyegys. 21.10 Csevegés. 21.35 Tánczene.

Apróhirdetések

DIJSZABÁS. Álláskeresés rovatban tíz szög tizenöt lei, minden további szó kettő lei. Minden más rovatban tizenöt szög harminc lei, minden további szó három lei. Vastagabb betűvel a díj kétszerese. Jelíges és „Cim a kiadóban” jelzésű hirdetéseknek tíz lei pótdíj fizendő. Üzleti hirdetések csak keretes hirdetésként vehetők fel.

A harm. zas

Keresek két személyhez komoly, egyedülálló, idősebb nőt, aki tökéletesen főz és könnyebb háztartási munkát is vállal. Nagyon jó fizetes. Érdeklődni: Georg Meyndt, Braşov (Brassó) Regele Carol-utca 34. (3414)

Tisztviselőt kereskedelmi ügyekben jártasat, nyelvismerettel azonnalra keresünk. Ajánlatokat „Komoly munkaerő” jelígre a timisoarai (temesvári) kiadóba kérünk. (519)

Pényképeszt, jó munkaerőt, (lehetőleg nőt) azonnalra alkalmaz Foto Horváth, Hateg (Hátszeg) (3427)

Tisztviselőt hadmentest, jogi és kereskedelmi ügyekben jártasat, három perfekt nyelvismerettel azonnalra felvesszünk. Ajánlatokat „Agilis” jelígre a timisoarai (temesvári) kiadóba kérünk (510)

Borbélysegédet, fiatal és tanulót felvessz Jäger fodrász. Arad. Ferdinand körút 17. (1637)

Házmesterpárt keresek, Cim: a timisoarai (temesvári) kiadóban. (1528)

Kifutóteány, megbízható, azonnalra felvétetik divatszalonba. Timisoara (Temesvár) III., Carol-ut 11. szám, I. emelet, ajtó 14. (482)

Ügyes masamódnó és tanulólány felvétetik. Wagner kalapszalón. Timisoara (Temesvár) I. Reg. Mihai I. utca 2 (528)

Mindenes szakácsnó, lehet bejáró szakácsnó is, március 15-re felvétetik. Cim a timisoarai (temesvári) kiadóban. (5030)

Gépész fűrészgári praxissal kerestetik. Ajánlkozás 8-10-ig, Timisoara (Temesvár) III., T. Vladimirescu-sor 9. szám. II. emelet 9. (534)

Megbízható mindenes szobalány vagy bejárónő felvétetik. Dr. Németh, Arad. Eminescu utca 17. (1649)

Bejárónő, ki főzéshez ért, délutánig felvétetik. Timisoara (Temesvár) III., Mihai Cornea utca 3 földszint. (524)

Lakás

Három-szobás lakást, esetleg családi házat keresek. Timisoara (Temesvár) telefon 13-63. (1527)

Egy szoba-konyha kerttel, disznótar-tással és mellékhelyiségekkel kiadó. Arad. Oituz utca 82. Érdeklődni d. e. 10 óráig. (1658)

Keresek kétszobás lakást vagy egy-szobás-konyhásat, külön kis szoba, a gyermekkórház közelében. Cimeket, Arad, Duca utca 9, Dohánytőzsdében. (1652)

„Victoria”-Bár
nagy családi műsor
8 táncművész
1 spanyol Duett
1 énekművész
felleptével
Elsőrangú Jazz-zenekar, Wessely énekel. — Az uri közönség találkozó helye.

Keresek egyedülálló, magán-házat bér-be, mely 3-4 szobából és mellékhelyi-ségből áll. Cim: Tipografia „Timisoara” (volt Temesvarer Zeitung-nyomda, vá-rosi adóhivatal-épület) Pop. (6000)

Modern kétszobás lakást keresek ke-resztény házban, lehet albérlet is, buto-rozva vagy üresen, konyha és fürdő-szobahasználatl. Ajánlatokat kérem Schulhoff, Timisoara (Temesvár) I., Bulev. Carmen Sylva 38. sz. (425)

Keresek 3 szobás, fürdőszobás lakást keresztény házban, nem zónában, leg-később május 1-re, egy évi bért kifizet-tek vagy felépést adok. Ajánlatokat „Gyermektelen házaspár” jelígre a ti-misoarai (temesvári) kiadóba kérek. (532)

Adás-vétel

Jókarban levő két férfiöltöny és egy szürke boa eladó. Érdeklődni Arad, Carol-körút 28, ajtó 1. (1653)

Egy szép perzsaszőnyeg eladó, Timi-soara (Temesvár) III., Wilhelm Mühle-utca 25 szám. (527)

Gyümölcs-Jámmek, elsőrangú minőség-ben, házi szükségletre készültek, hely-szükre miatt eladók. Timisoara (Temes-vár) III., Tudor Vladimirescu-sor 7 sz. I. emelet. (526)

Kifogástalan jó takaréktűzhely eladó. Megtekinthető délelőtt. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. sz. (1654)

Rézüst, galambduc és kézimunka dupla-ágytakaró eladó. Értekezni 2-4 óra között Arad, Rusu Sirianu utca 25 sz. (1634)

Keresek sürgősen megvételre jókarban levő két pár selyem vagy selyembrokát függőnyt, fréz, piros vagy sárga szín-ben és egy elsőrendű perzsabundát. Schlinger Timisoara (Temesvár) I., Regele Mihai ut 6. szám I. emelet ajtó 7. Telefon 18-09. (3423)

Nagy rajztáblát állvánnyal együtt meg-vételre keresek. Juhász Gépgyár. Arad Abatorului utca 1. (1650)

Veszek Wagnertől Lohengrin, Nürnber-gi mesterdalnokok, Webertől Büvös-vadász használt teljes partitúrákat. Timisoara (Temesvár) I. Regina Maria ut 5. szám, földszint 5. (525)

Ebédők, hálószobák, kombinált szek-rény, matracok, ottománok, Thonet-szé-kek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekré-nyek olcsón, kasszák és irodaberende-zések stb. olcsón kaphatók Elidariunál, Timisoara (Temesvár) IV. kerület, Küttl-tér 2. szám alatt, az ud-varban. Megvételre keresünk sürgő-sen teljes lakásberendezéseket, szőnye-geket, varrógépeket stb. Magas árat fi-zetünk. (3411)

Régi kis három-szobás magánház
gyümölcsöskerttel 550 ezer leleit
eladó, Arad, Ştr. Blanduziei 35

A Tempo bizományi üzle Arad (Fiscnei Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálószoba-, ebédlő- és sza-lonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísztárgyak nagy vá-lasztékban. Vessünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, var-rógépet, nemes porcellánt. Zalogrédi-láját meghosszabbítjuk. Futárunk he-tenként kétszer megy Timisoara-ra (Te-mesvárra). Tempo, Arad (Fisher Eliz-palota). Telefon: 19-75. (4028)

Bérház, husz éve épült, masz-ház, sziv, jókarban levő, öt teljes lakással cca 300 négyö-öl-kerentel és 60 gyümölcsfával, bekap-csolható közművekkel, tíz percre a központtól, jövedelem a kertben kívül 30.000 lei, **alkalmi áron eladó**
HATSCHKEK, Arad, Carol-körút 17 (või 46)

Alig használt automatamérleg (Cito) eladó. Érdeklődni timisoara (temes-vár) M. Ciordas utca 95 sz. (514)

Egy ónémet íróasztal és kottatartó el-adó. Timisoara (Temesvár) Meuzia Dr. Sagovici utca 12. sz. (1529)

Modern kombinált szobabutor jutány-os áron eladó. Timisoara (Temesvár) II. Bontila utca 5, ajtó 3. (1593)

Eladó alig használt modern gyermek-kocsi, pénzszekrény, íróasztal, ottomán 1000 kg-os skálamérleg. Timisoara (Te-mesvár) IV., Fröbl utca 36, II. emelet, ajtó 25. szám. (3416)

Covasinton két kis hold szőlő hordók-kal, préssel, alkalmi áron eladó, érte-kezhető: Ness, Mocioni utca 20. eme-let. (1656)

Ház eladó, Buziaşon park közelében. Érdeklődni Tuksán, Buzias Marasesti utca 5 szám. (3424)

Nagy Registerkassza, villanyhajítással eladó. Victoria-szálló, Timisoara (Te-mesvár) (529)

Nagy ventilátor eladó. Hotel Victoria. Timisoara (Temesvár). (531)

Jókarban levő modern díofaebédlő el-adó. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (1651)

Különlél

Üzlethelyiség vízvezetékkel kiadó. Mi-misoara (Temesvár) II. Dragasani utca 3. (Standard megállóhelynél lévő utca) (519)

150 katasztrális hold birtokomat Lu-gostól 13 km, (több évre is) bérbe-adom, Dr. Monjalledt, Arad, Mocioni utca 3. szám. (1611)

Nagy raktárhelyiséget keresek lehető-leg 100-120 négyzetméteres, csak a földszinten. Watz, Hotel Victoria. Timisoara (Temesvár). (530)

Házat cserélek Magyarországra repa-triálókka vagy repatriáltakkal. A 2.000.000 lei értékű ház Satu-Maren (Szatmáron) van. Ajánlatokat Filip Mária Szibiu (Nagyszében) Vulturilor utca 26 szám alá küldendők. (3425)

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS

Mindazoknak, akik fel-

Grosse Waidmann hus

ravatalára virágot küldöttek, te-metésén résztvettek és bennün-keket vigasztaló szavaikkal felke-restek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Grosse János és Waidmann család

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG

Arad, Carol-körút 17. (v. 46) Telef. 16-95

ARAK EZREKBEK!

Házak: 50.000: erdélyi nagyvárosban mo-dern blockház. — 8000: belv. bérház. — 5500: 13 bérlemény, nagy jöv. 4500: bérház 170. jöv. — 3500: belv. úzi. sarok-ház. — 3200: 5 bérl. 160. jöv. — 2500: belv. 2 modern, 3 kis lakás. — 2200: 1x4, 1x2 sz modern kompl. lakás, terraszok, kert. — 2000: elosztható telek 5 lakás közkörház-nál. — 1600: főtérnél 2 lakásos új villa. — 1400: belv. 2x3 sz kompl. — 1300: úzi sarokház II. ker. — 1000: 4 sz. moderr apartment, villa. — 500: emeletes 5 lakásos, 300 öl gyüm. nagy front, jó jöv. — 700: Saganánál új 3 lakásos. — 600: Vlaicu-ut nagy kertes. — 500: Vitorion táján 3 o-bás, kertes. — 400: II. ker. sarokház, 4 la-kás. — 380: gradistei 3 lakás. — 250: Mi-calacai nagy kertes. — Földek: 12.000 banati 330 k. h. I-a szántó, 7 épülettel. — 6700: Tsoarához közel 113 k. h. tanya 6000: szőlő gyüm. és bogárkert, épületek kel. — 4500: Lipovához közel 90 k. h. — 3000: beltelek 12 k. h. — 2300: Arad mé-lett I-a 23 k. h. — 1500: utvinis cca 20 h. tanyaival. — Csereingetlennk.

Hirdessen a

Déli Hírlapban